

Dersin Amacı

Arkeolojik bir kazıda ortaya çıkması muhtemel olan çanak çömlek parçalarının çizim yöntemlerini öğretmek.

Dersin İçeriği

Çanak çömlek çizimi, belgelemede standart bir format oluşturmaktadır. Böylece, arkeolojik bulgular bilimsel olarak kaydedilip, gelecekteki araştırmalara ışık tutabilmektedir. Kırık bir parçadan hareketle tümevarılarak yapılan arkeolojik çalışmalarda, geçmişi anlamanın temel taşlarından biridir. Çizim yöntemleri ile kırık parçalar üzerinden bütünü görebilme becerisi geliştirilmektedir.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Kumpas, konformatör, lehim teli, pergel, cetvel, gönye, çizim defteri, çizim kalemleri. 1 Veli Sevin, Arkeolojik Kazı Sistemi El Kitabı , İstanbul 1999 2 F.A.Cerver; Yeni Başlayanlar İçin Çizim Teknikleri, İstanbul 2000 3 T., Ökse, Önasya Seramik Terimleri, İstanbul 1999 4 N.Griffits-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991. 4 B.C. Coockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Ders kapsamında kullanılan öğrenme etkinlikleri ve öğretme yöntemleri, öğrencilerin arkeolojik materyallerin belgelenmesi için gerekli olan çizim becerilerini geliştirmeyi hedefler. Teorik bilgilerin uygulama ile pekiştirilmesi, öğrencilerin hem teknik hem de analitik beceriler kazanmasını sağlar. Bu süreçte, bireysel geri bildirimler ve pratik uygulamalar, öğrenme sürecini daha etkili hale getirir.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Öğrencilerin ders dışında çizim pratiği yapabilmesi için, öğretim elemanı gözetiminde planlanan zaman diliminde çalışması yararlı olabilmektedir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Öğr.Gör. Derya BOZKURT

Dersin Verilişi

Dersi veren öğretim elemanı uygulamalı olarak çizim tekniğini anlatır. Öğrenciler senkronize bir şekilde uygulama yapar. Ardından bireysel incelemeler ve öneriler sunulur. Teorik bilgi, pratikle birleştirilerek verim alınır.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Handan Yıldızhan

Program Çıktısı

1. Arkeolojik kazılarda açığa çıkarılan seramik ve küçük buluntuların kayıt altına alınabilmesi yolu olan teknik çizim bilgisine sahip olur.
2. Arkeolojik seramik ve buluntuların standart teknik çizimlerle belgelenmesini mümkün kılar.
3. Arkeolojik kazılarda çıkması olası temel seramik profillerinin kesit, bezeme, kulp gibi ayrıntılarının hangi teknikle çizilmesi gerektiği öğretilir.

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Ders kapsamında kullanılacak olan çizim malzemeleri bu derste tanıtılmaktadır. Takip eden derslerde her öğrencinin gerekli malzemeleri temin etmiş olması beklenmektedir. Bu sayede kesin ölçülere dayalı, sağlıklı ve teknik açıdan doğru çizimler gerçekleştirilebilecektir. N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 13-21.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Arkeolojik yayınlarda kullanılan çizim örnekleri ve buluntuların fotoğraflı sunumu.	Dersin tanıtımı, amaçları, önemi ve çizim malzemelerinin tanıtılması.	Dersin tanıtımı, amaçları, önemi ve çizim malzemelerinin tanıtılması.
2	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 23-48. B.C. Coockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 65-69.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Öğrencilerin seramik formları, kapların bölümleri, profil çizim teknikleri, çap ölçümü ve parçaların duruşunu saptama gibi temel becerileri kazanması için etkili bir öğretim metodu uygulanmaktadır.	Seramik formları, kapların bölümleri, profil çizim teknikleri, çap ölçümü ve parça duruşunu saptama.	Seramik çizimi; dışa dönük ağız kenarı profil çizimi. Dersi veren öğretim elemanı, çizimde kullanılan tekniklerin (eksene uygunluk, simetri, detayların aktarımı vb.) doğru şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
3	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 23-48. B.C. Cockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 65-69.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dışa dönük ağız kenarı parçalarının profil ve kesit çiziminde, parçanın eksenine göre yerleştirilip ölçekli olarak doğru eğitim ve formun aktarılması sağlanır.	Ağız kenarı parçalarının profil ve kesitlerinin çizilmesi. Dışa dönük ağız kenarı profil çizimi.	Seramik çizimi; dışa dönük ağız kenarı profil çizimi. Dersi veren öğretim elemanı, çizimde kullanılan tekniklerin (eksene uygunluk, simetri, detayların aktarımı vb.) doğru şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirir.
4	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 35-38. B.C. Cockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 70-71.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	İçe dönük ağız kenarlı parçaların profil, kesit, dış ve iç görünüşlerinin çizimi nasıl yapılır?	İçe dönük ağız kenarlı parçaların profil, kesit, dış ve iç görünüşlerinin çizim uygulaması.
5	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991. B.C. Cockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 76-77.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Dip/kaide nasıl çizilir?	Bir kaba ait dip parçasının iç ve dış görünümünün ölçeklendirilerek yapılan çizim uygulaması.
6	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 76-77.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Dip/Kaide çizimi nasıl yapılır?	Öğrencilere farklı dip parçaları verilerek, her bir parçanın profil ve kesit çizimleri ölçekli olarak yapılır
7	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 65.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Ağız kenarı ve dip parçalarının çizim teknikleri nelerdir?	Öğretilen çizim yöntemleri, ağız kenarı ve dip parçaları üzerinde birebir ölçekli olarak çizilerek ilerlenir. Bu süreçte, parçaların eksenine uygun yerleştirilmesi, doğru profil ve kesit çizimlerinin yapılması sağlanır.
8	ARA SINAV				
9	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London, 1991, 33-35.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Gövde çizimi nasıl yapılır? Parçanın yüzeyindeki boya, yiv vb bezeme unsurlarının çizime aktarılma yöntemi.	Bir kaba ait gövde parçasının ölçeklendirilerek çizimi yapılmaktadır.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
10	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London, 1991, 33-35.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Kulp çizimi nasıl yapılır?	Seramik üzerine applike ya da kırık kulp parçalarının kesit ve profil çizimlerinin yapılması.
11	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 45-46. B.C. Coockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 80-81.	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Kulp çizimi nasıl yapılır?	Seramik üzerine applike ya da kırık kulp parçalarının kesit ve profil çizimlerinin yapılması.
12	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 45-46. B.C. Coockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 80-81.Tüm par	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Tüm kap çizimi nasıl yapılır?	Tüm bir kabın ölçeklendirilerek kesit ve profil çizim uygulaması.
13	N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 45-46. B.C. Coockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 80-81. N.Griffiths-A.Jenner-C.Wilson, Drawing Archaeological Finds, A Handbook, London 1991, 29-47.. B.C. Coockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 65-84	Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Tüm kap çizimi nasıl yapılır?	Tüm bir kabın ölçeklendirilerek kesit ve profil çizim uygulaması.
14	B.C. Coockson, Arkeolojik İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık, Ankara,2006, 72-73	Laboratuvar Laboratuvar çalışması yoktur. Bu bölüm uygulamalı çizim çalışmaları ile tamamlanarak desteklenmektedir.	Dersi veren öğretim elemanı, çizimleri tek tek kontrol ederek, her bir öğrencinin yaptığı çalışmayı değerlendirir. Bu kontrol yöntemi ile öğrenme süreci bireysel olarak desteklenmektedir.	Kulp çizimi ve tüm kap çizim tekniklerinin pekiştirilmesi.	Öğretilen çizim yöntemlerinin tamamı; kulp ve tüm kap üzerinde birebir ölçekli olarak çizilerek ilerlenir. Bu süreçte, parçaların eksenine uygun yerleştirilmesi, doğru profil ve kesit çizimlerinin yapılması sağlanır.
15	FİNAL SINAVI				

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Uygulama / Pratik Sonrası Bireysel Çalışma	14	3,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	2,00
Küçük Grup Çalışması	14	2,00

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Vize	40,00
Final	60,00

Arkeoloji Bölümü / ARKEOLOJİ X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19
Ö.Ç. 1	5	2		3			5	5		1	5	1				4	2		
Ö.Ç. 2	5	2		3			5	5		1	5	1				4	2		
Ö.Ç. 3	5	2		3			5	5		1	5	1				4	2		

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Arkeoloji programı ile ilgili temel kavramları tanıır.
- P.Ç. 2 :** Karşılaşılan problemlerin çözümüne yönelik olarak amaca uygun gerekli verileri toplar.
- P.Ç. 3 :** Verileri çözümler, gözlem yapar ve elde ettiği verilerle ilgili sonuçları yorumlar.
- P.Ç. 4 :** Arkeoloji ilkelerini tarihi ve günümüz dünya problemlerine uygular.
- P.Ç. 5 :** Arkeoloji ile ilgili kuram ve yöntemler arasındaki bağlantıyı kurar.
- P.Ç. 6 :** İlgili alanında karşılaşılan problemlerin çözümlemelerinde mevcut bilgisayar teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 7 :** Gerek ilgi alanlarındaki ve gerekse toplumun diğer kesimleriyle sözlü ve yazılı iletişim olanaklarını kullanarak profesyonel düzeyde eleştirel ve analitik iletişim kurar.
- P.Ç. 8 :** En az bir yabancı dil kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilir ve meslektaşlarıyla iletişim kurar.
- P.Ç. 9 :** Disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar.
- P.Ç. 10 :** Çalışma alanıyla ilgili etkili tanıtımlar yapar.
- P.Ç. 11 :** Arkeoloji alanında kazanılan yeterliliklere dayalı olarak güncel bilgileri içeren ders materyallerine, uygulamalı araç ve gereçlere, saha çalışmalarında uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerine ve diğer kaynaklarda desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
- P.Ç. 12 :** Arkeoloji alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında, kullanır, çözümler ve uygular
- P.Ç. 13 :** Arkeoloji alanında karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunları çözmek için bireysel olarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır. Sorumluluğu altında çalışanların ilgili alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri düzenler. Arkeoloji alanındaki bilgi ve becerileri kullanarak, kişisel ve kurumsal gelişimi planlar.
- P.Ç. 14 :** Arkeoloji alanındaki ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir ve onlara düşüncelerini aktarır, sorunlarla ilgili çözüm önerilerini kuramsal ve uygulamalı olarak ortaya koyar, bu verileri ilgili alanda bulunan uzman olan ve olmayan kişi ve kurumlarla çeşitli iletişim araçlarıyla paylaşır.
- P.Ç. 15 :** Arkeoloji alanında çeşitli sosyal, kültürel ve sanatsal faaliyetler gösterir.
- P.Ç. 16 :** Arkeoloji ve bilimsel uygulama sürecinde etik değerleri gözetir.
- P.Ç. 17 :** Arkeoloji alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, tarihi ve kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 18 :** Arkeolojik kültürel mirasın, insanlığın ortak kültürel mirası olduğu bilinci ile hareket eder.
- P.Ç. 19 :** Yaşam boyu öğrenmeyi sürdürür.
- Ö.Ç. 1 :** Arkeolojik kazılarda açığa çıkarılan seramik ve küçük buluntuların kayıt altına alınabilmesi yolu olan teknik çizim bilgisine sahip olur.
- Ö.Ç. 2 :** Arkeolojik seramik ve buluntuların standart teknik çizimlerle belgelenmesini mümkün kılar.
- Ö.Ç. 3 :** Arkeolojik kazılarda çıkması olası temel seramik profillerinin kesit, bezeme, kulp gibi ayrıntılarının hangi teknikle çizilmesi gerektiği öğretilir.